

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 37.

16de september 1894.

20de aarg.



Syg i sommerferierne.

Børneblad

Udbommer hver søndag og kostet 50 cents for aaret, bestalt i forhånd. I pakket til en adresse paa over 5 ekspdr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents.

Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All dekommende rebaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Sæsonstredigte leске.

Herrens bøn. II.

ABC-classen: 1 Joh. 3, 1: „Se, hvor stor en kjærlighed Faderen har bevist os, at vi skal kaldes Guds børn.“

Katekismus-classen: Luthers forklaring til ordene: Fader vor, du, som er i himlene.

Forklærings-classen: Som ovenfor og Gal. 4, 6 (Sp. 447).

Vink.

- Hvorledes inddeltes Fader vor? I inddelingen, de sy bønner og sluttning.
- Hvad er inddelingen? Den fortrolige tiltale eller henvendelse: „Fader vor, du, som er i himlene.“
- Hvorfor kører Jesus os til tiltale Gud saa vortroligt? Forat vi skal sandelig tro, at han er vor rette fader, og at vi er hans rette børn.
- Hvad skal sådan tro opmuntre os til? Til desto trængtere med fuld tillid at bøne, ligefrem vi ser børn med vis tillid bede sine foreldre om noget.
- Hvorledes kan det siges, at Gud indbyder os ved denne vor tiltale? Fordi Jesus, som er den sande Gud, har lært os den.
- Hvorfor titulerer vi Gud som fader? De's fordi han er vor fader, men mest fordi han ved Jesus er blevet vor kjærlige fader. Jesus har aabnet for os Guds faberhjerte. Vi er blivne Jesu brødre.
- Hvorfor siger vor og ikke min fader? Fordi alle troende er brødre, og Jesus vil i bønnen opslamme kjærligheden til brødrene.
- Hvorfor tiltales Gud med ordet du? For at betegne det fortrolige og inderlige forhold mellem Gud, vor fader, og os, hans børn.
- Hvorfor siger: Du, som er i himlene? For at minde os om vor faders uendelige magt, hærlighed og mæjetet.
- Hvad skal da denne inddeling eller tiltale virke hos os? Fast forsikring om, at vi har lov til at bøne som børn, og en fast tro paa, at vi ogsaa skal faa, hvad vi i de øjgående bønner beder om.

Lessons for the Sunday School.

Thirty-sixth Lesson.

THE LORD'S PRAYER. II.

ABC Class: 1 John 3, 1: "Behold, what manner of love the Father hath bestowed upon us, that we should be called the sons of God."

Catechism Class: Luther's explanation of the words, "Our Father which art in heaven."

Explanation Class: Same as above, and Gal. 4, 6.—Qu. 447.

INSTRUCTION.

- How is the Lord's Prayer devided? Into the Introduction, the seven Petitions, and the Conclusion.
- What is the Introduction? The confiding address: "Our Father which art in heaven,"
- Why does Jesus teach us to address God thus? To encourage us to believe, that he is truly our Father, and that we are his children indeed.
- What should we therefore do? Call upon him with all cheerfulness and confidence, even as beloved children entreat their affectionate parents.
- How can *our* address be called God's invitation? Because Jesus, who is God himself, has taught us this address.
- Why do we address God as Father? Partly because he is our Creator, but especially because he, through Jesus, has become our loving Father. Jesus has revealed unto us his fatherly love. We have become Christ's brethren.
- Why do we say *our* and not *my* Father? Because all believers are brethren; and Jesus would in this prayer remind us of the love we owe each other.
- Why is God addressed with *thou* in prayer? To express the confiding and intimate relation between God and us.
- Why do we say, "Which art in heaven?" To remind us of our loving Father's infinite power, glory, and majesty.
- What effect should this introduction have upon us? It should assure us, that we are children, have a right to pray; and it should help us to believe, that we shall surely receive what we in the following petitions pray for.

Paa flugt.

(Af Chr. Schmidt.)



en dybt bedrøvede mor stod lig-
bleg og med rødgredte øyne
foran sygesengen uden at kunne
beslutte sig til at reise. Da
greb lægen hendes arm for at
føre hende ud, idet han paa det mest ind-
trængende bad hende om endelig ikke at sætte
sig imod. Hun gjorde et par stridt mod
døren, men vendte da alter om, slog begge
armene om datteren og udbød i den dybste
smerte:

"Nei, elskede barn! Jeg kan ikke forlade
dig. Det faar være det samme med mit
eget liv. Jeg vil hellere dø med dig."

Den gamle Rikard og hans kone bad hende alt, hvad de kunde, om ikke at vente længere; de skulde pleie den lille frøken, som om hun var deres eget barn.

"Vi maa bemytte natten", sagde Rikard. "Kun beskyttede af mørket kan vi slippe bort. Hvert minuts ophold bringer fare og kan koste ikke alene Dem selv, naadige frue, men ogsaa mig og min kone livet; thi det er forbudt at have nogen natten over i sit hus uden at melde det."

"Nu vel da, min elskede Lina", sagde den forfulde mor til sin datter, "siden jeg ikke mere kan vide dig nogen tjenerne i dette liv, og jeg ved at vente kan bringe disse brave gamle folk paa skafottet, saa lad mig reise i Guds navn. Lov vel, mit elskede barn! Drag hen til fredens bolig, hvor ingen synd overfin magt, hvor ingen taare føldes, og hvor elskende hjerter aldrig mere skal skilles."

Den lille Karl, som stod ved moderens side, greb hulstende fosterens haand og sagde:

"Vær glad, hjære Lina, du skal blive som en skøn engel i himmelen. Der vil du faa det meget bedre end her paa jorden, hvor der er saa megen frygt og angst. Jeg skulde gjerne ville følge med dig."

Moderen knælede derpaa ned ved den dyrebare datters seng og bad med sinne vendte mod himmelen:

"Dig, o Gud, bringer jeg dette offer, og overgiver den hjære ganske og aldeles til din naade og harmhjertighed."

Hun blev endnu et øjeblik liggende paa knæ uden at sige et ord, reiste sig derpaa hurtig, kyssede Lina, greb Karls haand og ilede sjælvende ud af døren uden at se sig om.

Hun flygtede derpaa affsted. Den tro tjener havde faaet sammen nogle nødvendige ting til reisen. Han gik nu foran og bar disse. Med en pakke under armen fulgte fruen efter haand i haand med sin lille gut, som ligeledes bar en bundt.

Der blev ikke sagt et ord underveis. Det var en alt andet end hvagelig not. Det stormede og regnede voldsomt. "Stormen, regnen og mørket", sagde den gamle tilslut, idet han brød den lange taushed, "er bare en vigtigerning fra Gud. Derved beskyttes vi mod forfølgere. I en maanelys nat vilde vi let være blevne opdagede. Saaledes

tjener alt, hvad der synes os ubehageligt, stedse til vort bedste. Saaledes er det i alle livets trængsler, storme og mørke tilslukkelser."

De naaede frem til den gamle fiskers bolig og traadte ind i den lille, farvelige stue, som var sparsomt oplyst af en daarlig lampe. Fiskeren holdt fruen og hendes søn hjerlig velkommen. Og medens Rikard hjalp at sætte baaden paa vandet, satte konen varm suppe, brød og noget vin frem for sine gæster. Disse hjalp af fulde og frugt og kunde desværre ikke spise stort. Snart kom begge mændene ind igjen og førte fruen med ned til floden. Den afdtagende maane tittede nu og da frem mellem de sønderrevne stormflyer og lyshnedde lidt op i det sorte mørke. Fruen følte en kold gysem fare gennem sit legeme, da hun stod ved den mægtig bivsende flod foran den lille usle baad, som knapt syntes hende stor nok til at bære et par mennesker.

Hun hjalp, da hun med sit barn skulde stige op i baaden. Mændene sagde at indgåde hende mod. Den gamle fisker sprang ombord og sagde tillidsfuldt: "Gud vil nok hjælpe os over."

Rikard sagde nu farvel. Den tro tjener havde, da slottet blev plyndret, reddet en daose af guld, et guldbur og et par ringe, besatte med ædelstene. Disse overrakte han nu fruen og desuden nogle guldpenge, som han havde opsparet under sin tjenerne; han undlod dog at sige, at de var fra ham. Derpaa kyssede han hendes haand og trykkede autten til sit bryst.

"Min hjære, naadige frue", sagde han, "dette er vel sidste gang jeg, gamle mand, ser Dem og den hjære Karl. Jeg kan ikke gjøre mere for eder; men Gud vil holde sin haand over eder. Ved hans hjælp vil Jætter komme til at opleve lykkelige dage. Jeg skal saa gjerne have villet følge eder, men kanske det derhjemme kunde lykkes mig at finde paa noget middel til at redde vor gode, naadige herre. Jeg skal ialfald gjøre alt, hvad jeg kan"

Fru Celou bad ham atter endelig at gjøre, hvad han var i stand til, for hendes mand og datter. Rikard lovede dette, og saa trykkede de hverandres haand til øfsted.

Da baaden stodte fra land, faldt Rikard paa knæ paa strandbredden og hevede sine øyne mod himmelen i bøn. "Her vil jeg



Min kattpus.

Napoleon den Store paa maroden.



paa mine knæ bede Gud, at han lykkelig fører dem over", sagde han. "Jeg vil ikke reise mig igjen, før min bror kommer tilbage og bringer mig det lykkelige budskab, at de er reddede. Gud give, at jeg engang kunde glæde dem ved efterretningen om, at ogsaa den kjære Erlau og datteren er slupne levende fra det."

3. Den brave throler.

Fru Erlau kom med sin søn lykkelig over Rhinen og var i sillerhed. Men her kunde de ikke blive; der var saa mange vanskeligheder for udvandrede, naar de vilde blive der, og desuden rykkede krigen nærmere og nærmere. Efter Nikards raad reiste hun derfor ned langs Rhinen til Schweiz. Hendes lille pengebeholdning svandt imidlertid stædig ind, og det blev sagt hende, at et længere ophold i Schweiz vilde falde altfor kostbart! derfor drog hun videre og kom efter mange besværligheder til grænsen af Throl, og her var der en mennesketjærlig mand, som tog sig af hende, og ved hvis hjælp hun fik løfte om at saa bo hos en gammel throler.

Med sin lille Karl drog hun straks aften til dennes hjem. En mand fuglte med som veiviser og bar hendes tø. De vandrede over høje bjerge og gjennem dybedale. Da de etter var naaet op paa et bjerg, fik de sie paa en træng, grøn liden dal, som laa dybt under dem som en revne i fjeldet. Endel smaahuse og en liden kirke faldt straks i sinene; tilbenstre strakte sig en mørk granskov, og længere borte hævede sig to fjeldtoppe op mod skyerne, dækkede med hvid sne.

Veiviseren pegte med sin stok ned i dalen. "Der bor den ørlige gamle, som De skal bo hos," sagde han. Fru Erlau drog et tungt sut og steg nedad den smale sti.

Den gamle throler havde ventet, at hun skulle komme den dag, og tog venlig og fornøjet imod hende. Han kendte ikke noget til alle de forskellige høfthedsformer, som fra Erlau var vandt til fra sit fordums hjem; men derimod havde han en medfødt takt, som virkede meget behagelig. Han havde for anledningen taget paa sig sin graa sondagsjakk og starlagensrøde hals-tørklæde og en valter grøn hat med en krum hanefjær i.

"Velkommen, naadige frue", sagde han, "det skal være mig hjært at modtage dig og din gut under mit tag."

Hans kone, en venlig gammel koinde med hvide haer og røde kinder, stod i husdøren. Hun var bleven renlig klædt, og da hun netop kom ud fra kjøkkenet, tørrede hun først haanden paa sit hvide forklæde, førend hun rakte den til fra Erlau.

"Velkommen, kjære frue! Maden er snart færdig, men du maa tage tiltaake i altarvelighed; hos os kommer du mest til at leve af melk og smør, habrebrød og poteter."

Throleren førte fruen ind i et kammer, fra hvis lille vindu man havde udsigt over den mørke granskov og de to snefjelde. Bærelsets møbllement bestod af et bord, en bænk og et par stole og var forsynet med storsten. Ved siden af var et lidet farveligt soveværelse. Imidlertid var fruen taknemmelig mod Gud, fordi hun havde fundet dette lille fristed.

Hun ordnede sit husvæsen, saa godt hun kunde. Hun lavede selv al maden og strikkede og syede flittig, hvorved hun tjente nogle penge. Men at støtte Karl en passende beflægtigelse var meget vanskeligt. Hun kunde jo selv undervise ham en del, men manglade bøger. Desuden var gutten allerede begyndt at læse latin. Medens hun en morgen sad og var bekymret i saa henseende, ringede klokkeren i den lille kirke. Den brave, fromme bondekone kom flydsomt ind og sagde, at presten fra landsbyen var kommen for at holde gudstjeneste. Fru Erlau gift straks aften til kirken og tog gutten med. Presten holdt en prædiken, som greb hendes hjerte. Efter gudstjenesten talte hun med ham. Det var en forstandig, from og elstelig mand. Han lovede at støtte hende de nødvendige bøger og at læse nogle timer om eftermiddagen med gutten, naar han kunde komme over til ham.

Dette var et tilbud, som Karl med glæde tog imod. Veien over til landsbyen var temmelig besværlig, men ikke meget lang, og Karl fik knapt middagsmaden i sig, før han som regel flyndte sig aften. Men naar det var uevir, saa han maatte holde sig hjemme, falst tiden temmelig lang for ham. Den forstandige mor ansaa det nødvendigt at støtte ham lidt god underholdning, som kunde more ham i de ledige stunder; hun

ansaa dette ligesaa vigtigt som arbeide og fandt ogsaa tilslut paa en maade, hvormed hun mente, at han kunde forene det nyttige med det behagelige. (Fortsættes.)

Et og andet.

Brodets værdi. I slutningen af det femtenoe aarhunorede regjerede i Saksen kurfyrst Frederik den vise, som var Luther's ven og tog sig af ham paa flere maader. Han var ikke blot vis, men tillige from og vennesel. Derhos var han en nis som mand og kunde ikke taale ødselshed, eller at man ringeagtede næstens eiendom. Da han en dag satte en adelsmand ride over en tornmark, og derved nedtræde endel af sedjen, lod han ham flere øftener træt ikke række noget brød ved sit taffel. Da adelsmanden udtalte sin forundring herover, sagde kurfyrsten i en streng tone: „Jeg har ikke ladet edir række brødet, fordi jeg saa hensynsløs red øjennem agerin og derved boldte bonden slade. Lad det være eder en lærepengen for fremtiden, saa at jeg beträkter, hvilken herlig ting brødet er!“

Fyrstesalmen. Der var intet hertug Ernst af Gotha havde større modbydelighed for end overmodige og hoffærdige betjente. En gang erfarede han, at en betjent var stemt mod sine undergivne. Straaks sendte han ham en bibel med det paalæg, at han maaatte læse den 10lte salme. Jeg det samme og sjette vers fandt betjenten de ord: „Den, som har stoltet sine og et opblæst hjerte, ham kan jeg ikke fordrage. Mine sine ser efter de trofaste i landet, forat de skal bo hos mig; den, som vandrer paa den ustraffeliges vei, han skal tjene mig.“

Disse ord gjorde et saadant indtryk paa betjenten, at han fra det øieblik af var som et andet menneske og bestræbte sig senere for at gjøre det, som var ret. Derfra kom senere det ordsprog blandt hoffolkene, naar nogen ikke opførte sig vel: Han vil snart saa fyrstesalmen at læse.

Lad mig komme iland. Nogle matroser sit engang lottet en lidet neger gut ombord paa sit skib, som laa i havnen.

Han spillede smukt paa forskellige instrumenter og morede dem længe dermed; men endelig sagde han: „Nu maa jeg lade mig komme iland.“

Matroserne svarte, at han sat ikke lov til at gaa endnu.

„So, jeg gjør“, svarte den lille; „jeg kan ikke blive længere. Der er kommen en missionær til vor landsby, og han har fortalt mig om Jesus Kristus. Nu er det snart den tid, han vil samle os under træet og fortælle os mere; jeg vil hen at høre, hvad han siger.“

Matroserne blev flaaede af guttens ord og lod ham komme iland.

Holder jeg ligesaa meget af at høre om Jesus, som denne lille negergut?

Giv ikke tabt. En dag spadserede en mand i sin have. Der satte han se en stor edderkop i nærheden af en dam. Han tog edderkoppen paa en kjæp og satte den ud i dammen saa langt, han kunde naa med sin haand, saa at dens nederste ende stod fast i dammens bund, medens edderkoppen befandt sig paa den øverste. Derpaa satte han sig paa en bænk i nærheden for at se, hvad edderkoppen nu vilde gjøre.

Denne begyndte straks at „undersøge forholdene“, den gik op og ned for at ekspeare, om der var noget raad til at komme iland; men al, der var kun mørkt udfigter. Nu satte den sig paa kjæppens øverste ende, og det forekom den nævnte mand, som om den vilde sige: „Nu er jeg vækter deran. Hvad i al verden skal jeg nu tage mig fore?“

Dog, vor edderkop ved raad. Den sætter straks sin spindemastine igang, spinder færdig en traad af passende længde, fæster dens ene ende ved kjæppen og lader den anden ende blæse affsted med binden; man maa se at drage færdig af alt, tænker den. Dermed er broen færdig, som edderkoppen kan naa land paa; den følger traaden, som imidlertid har sætter sig, og naar lykkelig sin bolig.

Kjære læser, ser det end mørkt ud med dine foretagender, saa tab dog ikke modet. Tiden kan forandre alt. Giv ikke tabt. Udholdenhed har overvundet mange vanskeligheder.

Syg i sommerferierne.

Fra en lidet skolegutts liv.

(Med billede.)

Har der nogen, som havde glædet sig til sommerferierne, saa var det Anton Mikkelsen; han tællede atter og atter dagene og frydede sig ved tanken paa al den moro, han skulle faa.

Han var nemlig indbuden til onkel Herman i ferierne; onkel boede nede ved kysten; han havde engang før været der en uges tid, og aldrig kunde han glemme, hvor morsomt det havde været. Og tænk nu skulle han faa lov til at være der hele ferierne. Seilture og høreture med onkel — ja det var noget det! Og væreude og fiske hvoitning og fiske og torfk og flyndre! Hu, saa moro! Og bade — gjerne to gange om dagen!

Tilsidst var der ikke mere end 3—4 dage igjen, til ferien skulle begynde. Da skulle skolen have landtur; med flag og musik var de marscheret hjemmefra, og hurraraab og sang hørtes hele veien, hvor de drog frem. moro var det; men baade varme og støvede blev de unge gutter.

„Det skulle være dejligt at tage sig et bad!“ mente Anton. En elv strømmede forbi i nærheden; men gutterne var paa det strengeste forbudt at bade i den, da dens vand kom helt fra sneffeldene og var svært koldt endnu.

Anton og et par andre gutter var imidlertid usikkelige nok til at handle tværtimod skolebestyrerens paabud og sneg sig hen for at bade. Koldt var det; men netop af den grund syntes de, at de gjorde et rent karsstykke og sprang gang paa gang ud i vandet; de var alle flinke til at svømme, saa i saa henseende var der ingen fare.

De slap at blive opdagede af lærerne og fik saaledes ingen straf paa skolen. Men Anton blev dog alligevel straffet saare haardt

for sin ulydighed. Han havde ikke taalt det folde bad og blev næste dag liggende syg, og alvorlig syg blev han. Det saa en stund ud, som om hans foreldre skulle komme til at miste sin kære gut.

Og de dejlige sommerferier gift. Dag efter dag maatte Anton ligge der. Dette var noget andet end at reise ud til onkel Herman og bade og fiske og seile. Stalkels gut! Han blev dog saa frisk, at han kunde tilbringe den sidste uge af ferierne hos onkel. Men hele ferierne — det havde været noget andet! Og saa maatte han være saa forsigtig efter sygdommen, saa han fik ikke saa megen moro, som han ellers vilde have havt. Men det var straf som fortjent!

Gæder.

1.

Jeg har sharpe tænder, men aldrig smagt en bid; jeg gaar frem og tilbage, men har aldrig gjort et skridt. Kan du gjette, hvem jeg er?

2.

Hvorledes kan en pølse have syv ender?

3.

Hvorledes kan vand siges at være den sterkeste drik?

4.

Hvorledes kan du trække 10 fra 10, saa du faar 10 tilbage?

